

Nyitra-völgyi Lap

TARSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Néptanítóknak feleáron.

SZERKESZTŐ:

SZALAY PAL.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MALLÁSZ ANTAL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGY-TAPOLCSÁNY a gyógyszer-tár épületben
hova a lapot illető minden közlemény küldendő.
Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi fel.
— Egyes szám ára 20 fillér. —

Bánffy Dezső báró könyve.

A napokban jelent meg a könyvpiacra egy hazafias érzéstől és sovínista nemzeti gondolatoktól áthatott könyv, Bánffy Dezső báró könyve a nemzetiségi politikáról. Minden igaz hazafi jóleső érzéssel olvashatja e könyvet s tanulságot merithet belőle, miképpen kellene a nemzet minden rétegének, minden intézményének közrehatni abban, hogy Magyarországból nyelvben egységes, nemzeti érzésben erős ország legyen.

Mi, kik lapunk társadalmi irányánál fogva pártpolitikába nem árthatjuk tollunkat, de mégis nem suhanhatunk el megjegyzés nélkül ez eseményszámába menő mű megjelenése fölött, kiszakítunk abból egy részletet, mely a társadalomra rója az egységes, magyar nemzeti állam kiépítésének feladatát, mely a nemzeti gondolatot akarja beültetni minden szívbe és elmébe, hogy így a czéltudatos nemzetépítő munkásságban ez a „nemzeti gondolat” világitó szöveg legyen úgy az egész társadalomnak, mint mint minden egyes tagjának.

„De tévednénk, — mondja Bánffy — ha elégnék tartanók az egységes magyar nemzeti állam megalkotására, a „nemzeti gondolat” teljes érvényesülésére azt, ha törvények alkotásánál, törvények végrehajtásánál és alkalmazásánál, a kormányzati intézkedések fogantatásánál megállanánk. Sőt ellenkezőleg: nem csak hogy elégnék nem bizonyulnának, sőt semmi eredményt sem hoznának létre.

Az egységes magyar nemzeti állam megalkotásának, mint a magyar állam fennállhatóságának egyetlen biztosítéka abban van, ha a „nemzeti gondolat” áthatja a haza minden igaz fiát és ha a megalkotott törvényeknek és intézményeknek az életbe való átvitele nem egyedül kormányzati intézkedések sikerének van föntartva, hanem mindenki, ki a nagy probléma megoldását szíven hordja, közéleti, társadalmi, családi érintkezéseiben és vonatkozásokban, a czélt tartva szem előtt, közreműködik arra, hogy a magyar állam egységes, nemzeti és minden nyilvánulásában magyar legyen.

A czélnak megfelelő törvények alkotása, a törvényeknek czéltudatos alkalmazása és végrehajtása csak váza lehet azon testnek, mely az egységes

* Kapható Budapesten, Légrádi Testvéreknél
Ára 1 korona.

magyar nemzeti államot létrehozza: az izmokat, a külsőt, a formát megadó testet, az életet föntartó, lüktető vért, és a jövőt biztosító agyat, mint az egésznek szellemi éltetőjét, azon „nemzeti gondolat” adhatja meg csak, mely a nemzet minden egyes fiát áthatja, mely ott van mindenütt, beleszól mindenbe, akar mindig és nem lankad soha.

Mert hát minálunk, a kis nemzetnél, az idegenhez és külföldihez való alkalmazkodás tartatik jónak és szükségesnek és azt hisszük hogy ha az idegenből hozzánk jövő, keleti specialitásokat és exotizmust látni akaró nyugoti vendéggel annak nyelvén beszélünk, — bemutattuk magunkat mint kultur-nemzetet: mert azzal megnyertük az előismerést is és bejutottunk a nyugoti kultur-államok sorába.

Pedig tévedünk. A nyugoti kultur-nemzeti államok nem az idegen nyelvek sorozatának hibátlan tudásában keresik és találják kulturális nagyságukat, annál kevésbé nemzeti érdekük kielégítését, sőt ellenkezőleg: az ötlet meglátogató idegenektől kívánják meg, ha mindjárt vendégek is, hogy velük saját nyelvükön érintkezzenek.

Az idegen nyelvek ismerete a tudományos körök mivelésének tartatik fönn ott, — csak a keleti, kis és szervezett államot még alig alkotó nemzetek gyöngesége és bogara a nyelvek egész sorozatának ismeretével keresni az idegen kultur-nemzetet kegyes előismerését.

Ne értessünk félre. Nem általában akarjuk elítélni az idegen nyelvek tudását; de veszedelmesnek tartjuk, hogy arra fektetjük a fősúlyt: ki mit tud az idegenből s ki hol és mikor használja azokat legtöbbször; és nem arra, hogy ki legsovínisztább magyar, még nyelvben is.

Ne értessünk félre. De kétségtelen, hogy nem az a főur, ki jól érzi magát Európa bármely klubjában: nem az a kereskedő és tőzsér, ki pénzének kamatát megtalálja akár tengeren túl is: és nem az a munkás, ki kozmopolita eleméleteivel emberi jogait a nagyvilágban keresi: — nem ezek teremthetik meg és tarthatják fönn az egységes magyar államot, hanem azok, kiket feszélyez minden, ami idegen, kik jól és elégedetten, már csak nyelvismereteiknél fogva is, — nemcsak mondhatják, de érzik is, hogy: „a nagy világon e kívül nincsen számodra hely!”

Ebből aztán sok következne, ha

volna bennünk — aminthogy nincs, — következetesség: és a „nemzeti gondolat”-tól áthatva nemzeti következetességgel nemcsak a törvények alkotásánál, nemcsak kormányzati intézkedések kövételénél maradnánk, hanem kis körünkben mindig és mindenütt, mint már mondtuk, sovíniszták volnánk a szó legszorosabb és legszélsőbb értelmében.

Mit ér a magyar nyelv kötelező tanításáról szóló törvény? mit ér e törvény, ha — aminthogy az nem történi — szigorúan és betű szerint végrehajjták is: ha aztán a népiskolát otthagyo gyermek, a nemzetiségi vidéken, ha megtanult is és akar is, — nem beszélhet magyarul, mert nincs kivel: — eiannyira nincs, hogy mi magunk magyarok, vidéken lakó birtokosok, értelmiség és hivatalnokok is már csak megszokásból, vagy kényelmi okokból, velük, az azon nemzetiségi vidéken divatos, nemzetiségi nyelven beszélünk.

Hallofuk nem egyszer, hogy könnyebb velük úgy beszélni, mert azon nyelvet jobban értik és persze, aki dolgot akar igazítani, a földbirtokos, a gazdatiszt, lelkész, szolgabíró vagy jegyző, jobban szereti, ha gyorsan végez: — de meg kellene gondolnia, hogy a nagy czél, — az egységes magyar nemzeti állam megalkotásának problémája, mit veszít az ő kis időnyerésében és hogy akármiként hirdeti is, hogy ő jó magyar hazafi: kérdéses, hogy át van-e hatva a „nemzeti gondolat”-tól?

Nem is olyan nehéz e téren sokat tenni és eredményeket érni el. A munkát kereső nép nagy tömege, ha véletlenül éppen az izgatók hangzatos szavaitól elbódítva nincs, könnyen vezethető és alkalmazkodik, ha életszükségletei kielégítését is biztosítva látja. Mily nagy eredmények lehetnének azok, melyeket például a nemzeti nyelv terjesztése érdekében egy nagy uradalom élén álló intéző elérhetne! Mert elérhetne nagy dolgokat, csak a „nemzeti gondolat”-tól áthatva, kellene akarnia.

És egy lelkész, mit tehet az, — egy nemzetiségi vidéken, ha tapintattal, gyöngéden és körültekintően, de mindig a „nemzeti gondolat”-tól áthatva vezeti hivatását és kezdetben a magánérintkezésnél, de folytatólag a szószékről magyarul szól hivatásához!

Evekkel ezelőtt alkalmunk volt egy felvidéki városba, mondjuk Eperjesre vasuton utazni. A kocsiból kiszállva, a jelentkező hordár tótul kínálta szolgálatát és miután a tót nyelvet nem bir-

tuk, a segítségünkre siető állomási tisztviselő is, természetesen csak tótul szólott hozzá. Vajjon nagy nehézségbe ütköznek s kivihetetlen volna-e, hogy a vasuti igazgatóságok módját keressék és találják annak, hogy ne csak hivatalnokai, — mint ahogy az történik is — de a legelső személyzet, sőt a vasuti munkások is, úgy az utazó közönséggel, mint a munkavezetőkkel, munkaközben avagy a fölfogadásnál és elszámolásnál magyarul érintkezzenek? Csak a „nemzeti gondolat“ kell, hogy áthassa az illetőket és az eredmény biztosítva van.

Látogatóban voltunk egy alkalommal, ismét a felvidéken, egy igen tekintélyes, igen jó hazafi magyar családnál. A hazafias lelkesedés, a magyar nemzeti buzgóság hatotta át a családnak apraját-nagyját. A család nőtagjai joggal tarthattak igényt a „jó honleány“ elnevezésre: — és mégis, nem találtunk az elég tekintélyes számu belső cseléd-személyzet között egyet is, aki magyarul beszélt volna; s mert tótul természetesen nem tudtunk, a szükséges kiszolgálást is csak úgy tudtuk magunknak biztosítani, hogy véletlenül egy korosabb nőcseléd a németet még valahogy törte.

Ime, a „nemzeti gondolat“-tól thaátott honleányok mit tehetnének a magyar nyelv terjesztése érdekében, ha a cselédekkel való érintkezésben kizárólag magyar nyelvet használnának! Nem kétség, hogy az a szegény és munkát a házi szolgálatban kereső nép, mely arra rá is van utalva, akadályt ebben nem látna: annyiival kevésbé nem, mert hisz az éppen azon vidékről kivándorló nép a távol Amerikában minden ellenszenv nélkül tanulja meg az angolt: — miért ne tanulná, vagy tanulhatná meg otthonában szívesen a magyart? De hát ott a baj, hogy az erős sovizmustól áthatott amerikai ter-

mészetesen csak angolul beszél vele, míg mi a „nemzeti gondolat“ hiányában, magunk tanulunk meg a különböző vidékek különböző nemzetiségi nyelvein: — ezzel nem megalkotni segítve az egységes nemzeti államot, hanem legalább is akadályokat gördítve a megalkulás gyorsítása elé

Kolozsvár Magyarorszag egyik legmagyarabb városa. Környéke jó fele részben magyar: és mégis elszomorodik az ember szíve, ha hetivásárjain majdnem kivétel nélkül oláhuul hall beszélni; vajjon nem tanítják-e azon iskolákban is kötelezően a magyar nyelvet? Vajjon nem lehetne-e, elég ereje a „nemzeti gondolat“-tól áthatott magyar társadalomnak, hogy a néppel való érintkezésben a magyar nyelv használatát általánossá tegye? Ugy hisszük, igen! És miért nincs haladás e tekintetben? . . . Azért, mert míg a magyar nemzeti eszme lelkes hívei az Emke-gyűlésekben hangzatos szavakban hirdetik a célt: addig ők maguk s lelkes honleánytagjaik, ha a napi szükséglet beszerzése végett a piacokra mennek, — ismét csak kényelmi okokból, vagy a megszokásnál fogva, oláhuul beszélnek, — pedig bizony csak egy kis czéltudatos akarat és a vásárlók közötti öntudatos összetartás kellene és a magyarul vásárolni akaró közönség, magyar nyelven szólva és megértetve szerezhetné be napi szükségleteit, — kicsinyesnek látszó módon és eszközzel hatván közre ily módon a nagy cél: az egységes magyar nemzeti állam megalkotására. Így a „nemzeti gondolat“-tól áthatva, lehetne napról-napra, helyről-helyre szaporítani a magyarul tudók kvantitását és biztosítani a jövőre a magyarul tudó és érző kvalitást.

Nagy-Szeben, Brassó, Segesvár, Beszterce és a többi szász városok kereskedéseiben volt alkalmunk tapasztal-

ni, hogy a szász kereskedők legtöbbször tud magyarul; mégis tapasztaltuk azt is, hogy az ezen üzletekbe bejáró magyar értelmiség, szinte mondhatnók, mert németül tudásával szinte tüntetni akar: — németül alkuszik, ha mindjárt az üzletet elhagyva, magyarul szidja is a németet.

Vajjon a helyes üzleti érzékkel bíró szász kereskedő visszautasítaná-e a magyarul beszélő, vásárolni akaró magyar pénzt? „Nemzeti gondolat“ kell, hogy áthassa a haza minden igaz magyar fiát és az erős, akarni tudó „nemzeti gondolat“ útjába gát nem állítható.

De nem elég, ha az értelmiség, ha az intéző és irányadó körök vannak csak áthatva a „nemzeti gondolat“-tól. A magyar társadalom nemzeti irányban való együttes működése a magyar nép legalsóbb rétegeit is át kell, hogy hassa. És amint a különböző nemzetiségek között és azok iskoláiban a nemzeti-érzés fokozottan fejlesztetik, úgy kell, hogy a magyar nemzeti érzés — és sajnos! ez mindenképpen fölött hiányzik — a magyar nép legalsóbb rétegeibe is bevitessék. Akkor lesz csak elérhető, ezen öntudat hatása alatt, hogy a egyes nemzetiségi vidékeken lakó magyarság öntudatára ébred annak, hogy neki a vele együtt lakó nemzetiségekkel érintkeznie csak magyarul szabad: éreznie és már az iskolában megtanulnia kell, hogy tartozik ezzel magyarságának, tartozik az egységes magyar nemzeti állam problémája megoldásának, — de tartozik büszkeségének is. Ezt kell becsepegtetni már az iskola falai között: oly népet kell nevelni, mely öntudattal, nemzeti önérettel bír — mely legutolsó fiában is erős sovizista; ilyen hadsereggel érvényesülhet csak a „nemzeti gondolat“, melynek nemcsak fővezére, törzskara és tiszt-

A „Nyitrvölgyi Lap“ eredeti tárczája.

Adott szó.

„Kedves üsém“ — szólott hozzám a jó-akaró „Franczi öregünk“ — ön holnap eltolgálja új hivatalát, a mit én szereztem; igaz, hogy nem fényes, de legalább valami kezdetnek ez is jó.

Meglepetésemből nem tudtam hamarosan felocsudni s csak pár perc múlva, meghatva köszöntem meg jóindulatát. —

Szóval holnap megyek; elbucusztam az öregtől, ugyszintén kedves Mariska unokájától, kérvén őt, hogy el ne felejtsem.

Mentem és itt vagyok falusi magányomhan; végzem lelkiismeretesen a rám rótt munkát — az uraság teljes megelégedésére.

Vasár- és ünnepnap elmegyek a szomszéd faluba Isten igéjét hallgatni, mert nálunk egy rozoga faalkotmányban elhelyezett két harangon kívül nincs semmi, a mi a nép vallásos érzületét hirdetné.

„Jó napot!“ köszönt két napos ismerősöm, Szécsi Ottó, a szomszéd falu pen-nája . . .

„Adj Isten! Hogy és mikép“

„Hát csak éldegélünk! Merre indul?“

„Megnézem, van-e ezen túl is valami világ, mert úgy látszik itt már vége szakad.“

„Mindjárt faluba érünk ott van néhány ismerősöm, ha megengedi önnel tartok.“

„Kérem.“ —

Ballagtunk lassan, míg Szécsi uram karomnál nem fog és halkán kezd:

„Tegyen nekem egy szívességet; adja szavát, hogy megteszi.“

Rövid gondolkodás után, teljesítém kérését. —

„Tudja-e, amott van egy csinos lány, tetszik nekem rendkívül s csak arra kérem, ne beszéljen, azaz ne . . .“

Hát csak ki vele! — méltatlankodtam, — hisz szavamot adtam, hogy . . .

. . . „hogy ne udvaroljon neki“ fejezte be Szécsi szinte fenyegető hangon.

Én teljesen megnyugtattam, hisz ott van a mi öregünk Mariskája!

Elérkeztünk tehát a faluba s betértünk egy kis ház kedves szobájába; Szécsi bemutatott a tiszteletes urnak és a ház asszonyának; csakhamar vidám csevegésbe elegyedtünk füstkarikákat bocsátva a légbe a házi ur adta szivarokból . . .

Egyszerre csak belép a szomszéd szobából egy — nos kicsoda?

Tisztelt uraim és hölgyeim egy csinos fiatal leány, szép szőke hajtűtökkel, örökké mosolygó ajkakkal és óh azok a szemek! no még Szécsi uram, hol halvány, hol kipirosodott arcával és végre én! azt különben jobban tudná a tiszteletes asszony, mert mindig figyelemmel kísért: én meg hamarosan tükörbe nem nézhettem, szembe világitott két élő gyémánt s szórta vakító sugarait . . .

Csakhamar megszólal a mi kedves kisasszonyunk es nagy meglepetésemre kijelenti, hogy már van tudomása pár napi itt tartózkodásomról. —

Ezen megjegyzés egyáltalán nem hízelt; pesszimista lévén, határozottan hit-

tem, hogy rossz hírek keringenek felőlem, mert csak ezek terjednek szárnyon

Mindezek dacára ekkor láttam, mennyire ügyetlen voltam, hogy már előre adtam szavam hogy nem udvarlok.

Igy hát nem beszélhettem sokat, inkább Szécsi barátom akadozó szavait hallgattam.

„Mért busul? Mért oly lehangolt? Kérdi a mi szőke angyalunk.

„Nem busulok, csak elmerengtem“ volt a válasz; de ekkor gondoltam egyet: ha egy-két szót szólok, nem lesz az még udvarlás; hogy pedig annál kevésbé oly színe legyen beszédemnek, mérsékelt módon szidtam a házasság életet — persze akaratom ellenére

S ime az én fejtegetéseim csodálatos módon tetszetek s azt a megjegyzést kellett hallanom: „Wer schimpft, der kauft.“

Szécsi uram meg volt velem elégedve s úgy látszik Melánia kisasszony is, t. i. ez a neve a mi szőke teremtsünknek.

Ekkor egy merész indítványommal álltam elő: ugyanis azt a kívánságomat hangoztattam, hogy minden férfi nyílt pályázat útján töltse be a feleség állást; hozzá tevén, hogy én — ha egyszer el találnám vesztetni ép eszemet, — okvetlen úgy cselekedném.

Nyomban interpelláló hang hallatszott arra nézve, vajjon hol jelenik meg a pályázati hirdetés?

Hogy nem az öreg tiszteletesné kérdezte, azt határozottan tudom!

A kérdésre felelnem kellett; megfelekeztem fogadalmamról, határozottan kijelenttem, hogy ha oly hölgy pályáznék mint Melánia kisasszony, habozás nélkül következőleg értesíteném:

kara, de utolsó közlegénye is át van hatva a cél tudatától, melyet minden mozdulatában, ténykedésében, minden gondolatában és elhatározásában a „nemzeti gondolat“ vezérel.

De, hogy ez lehetséges legyen, első sorban kell, hogy nemcsak irányítóink és vezetőink, hanem tanítóink és népnevelőink is sovíniszták legyenek. Ilyen általános, magyar nemzeti társadalmi, a legelső rétegekig kiható közreműködéssel oldható meg a problema, föltétlenül megoldandó, ha a magyar állam jövőjét biztosítani akarjuk. Mert Magyarország, ha nem tud egységes magyar nemzeti állam lenni, nem fog állam maradhatni.

Az egységes magyar nemzeti társadalom erejében kell megtalálni azon eszközöket, melyek e földön előnyt nyújtanak annak, ki magyarul tud és magyar, mert míg a rendi alkotmány korszakában, 1848 előtt, midőn a magyar nemesség képezte a nemzetet és ahhoz tartozni, tehát magyarnak lenni, előny volt: — addig ma már a jogegyenlőség alapján a magyar nemzeti társadalmi erő és az általa nyújtható társadalmi és anyagi előnyök, kell, hogy a magyar nemzethez való tartozást, illetőleg az arra való törekvést elősegítsék.

Erős sovínizmus, céludatos sovínizta munkálkodás a leghathatósabb eszköz erre. Ezt általában, de különösen is a nem egynyelvű államban biztos sikerrel és eredménnyel csak a társadalomtól lehet kivánni.

Hirek.

— Erzsébet ünnep és ruhakiosztás.

Megboldogult Erzsébet királyasszonyunk nevenapján a helybeli iskolák „Erzsébet“ ünnepélyt tartottak. Kilencz órákor szent mise volt a róm. kath. templomban papi segédlettel, melyen az összes iskolák tanulói megjelentek tanítóik vezetése alatt. Jelen

„Folyampvdányának hely adatott“ kelt . . .

P. H. aláírás

„Uram! Későre jár az idő, ne alkalmatlankodjunk oly soká“ szölt erélyes hangon Szécsi . . .

Sajnos, vele jöttem, vele kellett men- nem.

Bucsuztunk és mentünk.

Társam utközben nem említett semmit a pályázatról; csakhamar elváltunk; ő erre, én arra, kiki haza felé.

Multak napok, hetek; hol én találkoztam Melaniával, hol Szécsi, de én Szécsivel soha. —

Egy nap reggel nézem a póstát: több levél. — Felbontom az egyiket, a hol Szécsi erélyes, de egyuttal fenyegető hangon figyelmet adott szavamra. —

Eh folytassuk!

Felbontom a másikat: s ime ami „Franczi öregünk“ kérdezősködik hogylétem felől, minden jókat kíván s egyuttal üdvözlét küld Mariska unokájától s kér irnék pár sort, nagyon szívesen venné.

Eszembe jutott Mariska, kit régóta ismerem, aki játszótársam volt s nyomban irtam Szécsinek s hogy legyen nyugodt s ne fárasza segédeit. —

De biztonság kedvéért számlálgattam kabátom gombjain, vajjon Melanie-e vagy Mariska?

Hirtelen mentő gondolatom támadt; azt ajánlom majd Szécsinek, írjon ki ő is pályázatot meg én is s akkor eldől vajjon Melanie-e vagy Mariska?

Miskey Károly

volt azonkívül az istenitiszteleten a városi előjáróság. Mise után az állami iskola — az ünnepély céljaira feldiszipított — egyik tanterembe díszes közönség gyűlt egybe. A hölgyek közül ott voltak: Keviczky Lajosné, Tóth Lajosné, Kropácsy Jenőné. Fridrik Alajosné, Adda Viktorné, Reisz Béláné, Pohl Ignáczné, Mika Hugóné, Petrikovits Aladárné, Kilian Károlyné, Mallász Karolin, Bartaky Józsefné, Szlamka Gusztávné, öz. Perczel Józsefné, Özvegy Farszkyné, Keviczky Gizi, Keviczky Etelka, Soóki Vilma, Vutzay Brigitta, Jelinek Kornélia. Férfiak közül jelen voltak: Kropácsy Jenő, Mallász Antal, Dr. Adda Viktor, Hollady Jenő, Kubina János. Az „Erzsébet“ ünnepélyvel egybekapcsolt ruhakiosztásra megjelent Kubina János vezetése alatt a helybeli róm. kath. iskola növendékeinek egy része. Az ünnepély kezdetül a tanulók egy gyászalt énekeltek el, utána Zsoldos Károly igazgató a tanulókhoz intézett beszédjében méltatta Erzsébet királyné emlékéit. Soós Béla VI. oszt. tanuló „Örök szeretet“, Dvorzacssek Margit IV. oszt. tan. „Erzsébet királyné“, Kupecz Erzsébet IV. oszt. tan. „Erzsébet napján“ című költeményeket, Mika Árpád és Kovácsik János dialog-alakban szavaltak el egy költeményt. A „Hymnus“ elnéklése után megkezdődött a ruhakiosztás. A helybeli „Erzsébet“ jótékony nőegyesület, melynek védnökönje és bőkezű maecenása Bárány Stummer Ágostonné, ezen a napon szokta gyakorolni egyesületi intenczióinak megfelelőleg jótékonyágát, amikor 90-nal több szegény iskolás gyermeket szoktak felruházni. Megfelelőbb nevet ez az egyesület nem választhatott volna, mint megboldogult királyasszonyunknak a nevét, mely név magában már egy nagy jótékonyági program, miután az, aki viselte, egész életében a jótékonyágnak és érző szívnek valóságos mintaképe volt. És éppen ez a jótékonyág gyakorlása aranyozta be, tette valódi ünnepé Erzsébet napját. Nehány szegény szülőnek lelkét megsabadította az aggodalom nehéz sulyától, melyet a közlő tél hideg tudata keltett fel bennünk. 97 gyermek részvételű részint téli ruhában, részint lábbeliekben. Kiosztatott vagy 400 darab mákos és diós kifli. Az adományokat Ribár Teréz IV. oszt. tanuló köszönte meg az egyesület jelenlévő elnökönjének és tagjainak. Mi a humanizmus és közjó nevében mondunk köszönetet Bárány Stummer Ágostonné Ó méltóságának, továbbá Keviczky Lajosné egyesületi elnöknek, Pohl Ignáczné egyesületi titkárnak nemes fáradozásaiért, valamint az egyesület valamennyi hölgy tagjának, kik nemcsak szívük hevületével, hanem gyöngéd kezük munkájával is közrehatottak abban, hogy a kiállító nyomor enyhítése lehetőségessé váljon. — Erzsébet ünnepélyt tartottak a helybeli állami polgári fiú és leányiskolában, énekekkel és szavalatokkal.

Meglepetés a cigarettázóknak. Jövő hónap folyamán élelmes ujtás lép életbe a magyar dohányjövédéknél, ami kellemsen fogja meglepni a cigarettázókat. A „Szultán“ cigarettákat, valamint egy új fajtájú, még eddig ismeretlen nevű cigarettákat ugyanis ezentul szép nyomásu, csinos papírnüvelyekben, jobban mondva borítékokban és leragasztva fogják árusítani a tözsdékben, miáltal a cigaretták szinte sterilizált állapotban kerülnek a nagyközönség elé. A cigaretták daczára csomagolásuknak nem fognak többé kerülni mint eddigi a „Szultán“-ok öt darabjának 10 krajczár lesz ezentul is az ára, míg az új fajta cigaretták 10 darabonként lesznek csomagolva, s egy-egy csomag ára 10 krajczár lesz. Az ujtásnak számos előnye mellett csupán azt említjük meg, hogy főleg a fertőzést akadályozza meg, melyet az orvos szakértők már régen kifogásoltak, konstatálván azt, hogy ugy a trafikosok, mint a vevők, válogatáskor különösen bőrbetegségekkel fertőzik meg a cigarettákat.

Karhatalom. A kereskedelemügyi miniszter e napokban új szabályrendeletet bocsátott ki a szökevény tanoncok és munkából jogtalanul kilépő iparossegédek és gyári munkások karhatalommal való visszavezetése tárgyában.

— Legényegyesületi ünnepély. A nagytapolcsányi legényegyesület november hó 22-én d. u. 5 órákor saját helyiségében Jalsovszky Géza egyesületi elnöki működésének évfordulója alkalmából ünnepélyt tart.

— Az „Erzsébet“ nőegylet adományai. A nagytapolcsányi „Erzsébet“ nőegylet f. hó 19-én tartott ruhakiosztási ünnepélyén a következő adományokat juttatta szegény iskolás gyermekeknek: 29 leánynak ruhát és kendőt, 31 fiúnak ruhát és sapkát, 23 fiúnak és leánynak cipőt, 14 fiúnak csizmát. Teljes ruházatot kapott ezek közül 3 fiú és egy leány. Ezeknek költségeihez báró Stummer Ágostonné ó méltósága hozzájárult 400 koronával. Összes kiadás volt 721 korona 50 fillér.

Nyitramegyei esküdtek. A nyitrai kir. törvényszéknél az október hónapban elmaradt esküdtzéki szezon december havában fog megtartatni. A berendelt esküdtek névsora a következő:

Lányi Pál számtartó, Komjánh,
Michel Adolf bérlő, Assakürt,
Schuler Ede bérlő, N.-Eörvistye,
ifj. Tomaschek János építész, Nyitra,
Szandtner Ernő bérlő, Romántalu,
Versensenszky Benedek géplakatos, Ivánka,
Braunstein László gazdatiszt, Menyhe,
Braun Gusztáv vendéglős, Csitár,
Szirányi Géza földbirtokos, Czabaj,
Singer Mór lakatos, Nyitra,
Vagács János hentes, N.-Tapolcsány,
Sztudinka Ede bérlő, Alsó-Vásárd,
Hoffman Antal vendéglős, Galgócz,
ifj. Szteszkál Lukács asztalos, Nyitra,
Bardos Péter ácsmester, Érsekújvár,
dr. Pollacssek Endre ügyvéd, Morvaór,
Schwitzer Simon bérlő, Vágmedence,
Lampasster Rudol számtartó, F.-Elefánt,
Szilberstein Adolf kereskedő, Nyitra,
Bartlik Károly kávé, Érsekújvár,
Verő Sándor gépgyáros, Nyitra,
Felsenburg József ékszerész, N.-Tapolcsány,
id. Kirchner Antal háztulajdonos, Nyitra,
Vass Mór háztulajdonos, Nyitra,
Bienstock József kereskedő, Nyitra,
Bubik János gazdatiszt, Vágsellye,
Bárány Samu bérlő, Sarló-Kajsza,
Jeszenszky Gyula magánzó, Vágújhely,
Engel Géza bérlő, N.-Kosztolány,
Vecskő Béla ny. gazdatiszt, Érsekújvár.

— Tótok ámitása. Hogy a nemzetiségi tót lapok mivel traktálják olvasóikat és mennyi boldongombát találnak ki jól beczukrozva a jó hiszemű népnek, erre bizonyosságot szolgáltat a tótok legújabb közlönye, Budapestben a Hodzsa Milán szerkesztésében megjelenő „Slovensky Tyzdennik“. Ez az ujság azt akarja elhítenni olvasóival, hogy a függetlenségi pártnak legutóbbi politikai szereplése nem egyéb, mint közönséges börze spekuláció. Kossuth és társai csak azért idézték elő a zavarokat, hogy a kedvező alkalmat felhasználhassák, t. i. hogy az állampapírokat most olcsón összevásárolhassák s azon a helyzet rendezése után jó pénzen tudhassanak. Ilyen és hasonló badarságokkal ámitják a tót njságok a népet, mely tájékozatlanságában mindent készpénz gyauánt szokott venni, amit nyomtatásban olvas. Azt persze elfeledte megmondani, hogy Kossuthék honnan vették a rengeteg pénzt, amely a nagy üzlethez szükséges volt. Talán bizony a Slovesky Tyzdennik kölcsönözte nekik?

— A pálinkagyártás megrendszabályozása. Újabb időben már alig főznek pálinkát s a pálinka elnevezése alatt forgalomba kerülő ital. különösen a sokféle likőr, mind „hideg uton“ készül. A burgonyából, kukoriczából vagy más gabonából főtt szeszt vízzel higitják, cukorral, illó olajokkal vegyítik, megfestik és áruba bocsajtják, mint finom, finomabb vagy legfinomabb pálinkát. Holott ez tulajdonképpen hamisítvány s a mi ennél is fontosabb: rendszerint mérget is tartalmaz. A dolog már hosszabb ideig foglalkoztatja a földmívelésügyi miniszteriumot is, s a mint a szükséges előtanulmányok befejezést nyernek — a mi nemsokara várható — a pálinka gyártásnak ezt a módját alaposan meg fogják rendszabályozni.

— **Portómentesség.** A kereskedelemügyi miniszter a közgazdasági előadóknak a vármegyék területén működő gazdasági tudósítókkal és viszont a gazdasági tudósítóknak a saját vármegyék közgazdasági előadójával váltott közönséges leveleikre a portómentességet engedélyezte, ha a levélborítékok „Közgazdasági ügyben portómentes” jelzéssel vannak ellátva.

— **A hírlapirodalom köréből.** Faith Fülöp a Nyitrai Ellenőr főszerkesztője lett.

— **Az Országos Irodalmi Szövetség felhívása.** Az Országos Irodalmi Szövetség az irodalom és költészetnek a nemzett minél szélesebb köreiből való megismertetése és megkedveltetése céljából az alább olvasható felhívást bocsájtotta ki. Az O. I. Szövetség ezen törekvését minden esetre mélyreható kulturai fontosságúnak kell jelezniünk, ha meggondoljuk, hogy mennyiben nyerhetnénk nemzeti erőben, hazafias érzésben, ha az a rég olajtott eszme megvalósíthatnánk, hogy a nemzeti irodalom és költészet kasztáliai forrásai a nemzet legalsóbb rétegei közé beszivároghatnának. Azt hisszük, hogy az Irodalmi Szövetség e tekintetben jó uton indult meg. A felhívás különben ez: „Mindennemű nemzetnek legdrágább kincse a nyelve. Nyelvünkön van az élet. Mentül magasabb műveltséget ér el az anyanyelvünk, annál bizonyosabb az, hogy élünk, hogy nemzetet és hazát alkotunk. A sudaras fának nem kell bizonyítania, hogy él: lombja, virága, gyümölcse bizonyít mellette. Ilyen lombbal koronázott fa a magyar nemzet közművelődése: virága a költészet, művészet, gyümölcse a lélektápláló tudomány, mely helyesen élni és gyarapodni tanít. Ámde az élők fának, mely egy egész házat betakar, nemcsak a magasba kell felnőni lombos sudarával, de gyökereivel

is szét kell terjedni az éltetendő földben, az egész hazában. E tápláló gyökerek még sok rétegbe nemzetünknek nem terjedtek el. Egész néposztályok előtt ismeretlen a magyar irodalom, a mely osztályok pedig a magyar nemzet zömét, tömegét képezik. Más nemzetek, nemcsak a nálunknál előhaladottabbak, de a hátramaradottabbak is táplálják lelkeiket hazai irodalmuk termékeivel. Pedig a mi népünk is szereti, sőt mivel a költészetet. Tanu erre a népdalok és népregék magától termő világa. A vágy, a hajlandóság megvan a magyar népben az olvasásra, de az még eddig csak a ponyva-irodalom termékeiben talált kielégítést. E hiány kitöltésére vállalkozott irodalmi szövetségünk, melyhez eddigelé csatlakozott huszonnyolc hazai irodalmi társaság s közreműködését felajánlotta a legtöbb tehetséges írója a nemzetnek. Célünk az, hogy a költészet és hasznos tudás népszerű, érthető modorban vezessék be a magyar nép nagy tömegébe. Hogy otthonra találjanak íróink művei a földműves szalmafüdeles tanyájában, a kézműves műhelyében, a gyármunkás gyüledejében, a pásztor nép karámjában, a halász kunyhójában, a bányász aknájában, a hajós szárnyékában, a vadász pihenőjében és a fonókákban, úgy mint az uri lakokban. De különös feladatunknak tekintjük azon magyar hazánkfiai között terjeszteni a magyar irodalom termékeit, kik a végvidékeken, a nemzetiségek által lakott területeken, elszigetelve tartják fenn hazaszeretettel gyökerező nemzeti lelkeiket. Tervünk: jó munkákat adni a nép és műveltebb közönség kezébe és ocsón, hogy a lelke művelődésére fordított filléreket senki se tekintse anyagi áldozatnak és tömeges hozzájárulás fogja biztosítani a vállalat sikerültét. Felhívásunk szól a magyar nemzethez: mindazokhoz, akiknek a magyar

nyelv drága kincs. Kiáltó szó ez a pusztában, de ezt a pusztát magyar nép lakja, mely szavunkat meg fogja érteni s nem hagyja biztató visszhang nélkül.

Dr. Jókai Mór.

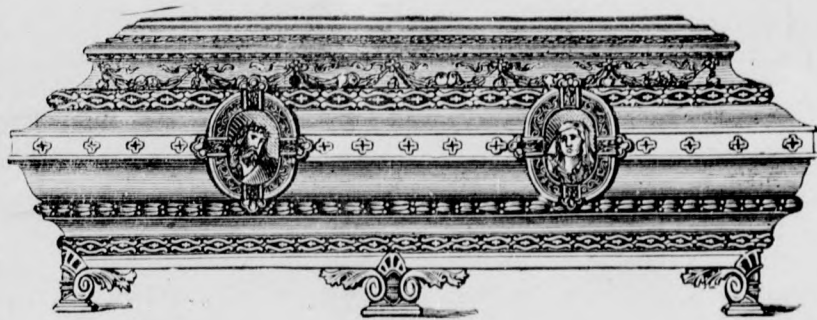
Alapító tag lehet az, aki legalább 200 koronát befizet a szövetség céljaira. Rendes tagok; irodalmi és közművelődési egyesületek évi 40 korona; irodalommal hivatásosan foglalkozó magánosok évi 6 korona tagsági díj mellett. Pártoló tag lehet bárki, ha az évi négy korona tagsági díj lefizetésére kötelezi magát. A tagok illetéktelenül díjtalanul kapják meg a szövetség kiadványait és pedig évenként 5—6 kötet, 6—7 ives, elsőrangú magyar író tollából származó művet. Az első sorozat első kötete: Jókai Mórnak, a szövetség számára most készülő Bona című történelmi regénye lesz. A többi műre nézve Endrődy Sándor, Ambrus Zoltán, báró Doczy Lajos, Rákosi Viktor, Gárdonyi Géza és még számos kiváló íróknak ajánlotta fel közreműködését a szövetségnek. A jelentkezések Szundy Károly szövetségi titkárhoz (Budapest, Luther-utca 1/A fidsz. 1.) küldendők, a pénzküldemények pedig Földes Imre szöv. pénztárnokhoz (Leszámitoló és Pénzváltóbank Budapest, Dorottya-utca 6. szám) intézendők.

Jó karban lévő, erős és igen szép bolti állványok és ajtók jutányos árak mellett kaphatók
Bernfeld Jakabnál
Nagy-Tapolcsányban. Főtér.

*****

Bármily nagyszabású temetkezésekhez koszorúk és gyászszalagok a legdíszesebb kivitelben kaphatók

*****

*****

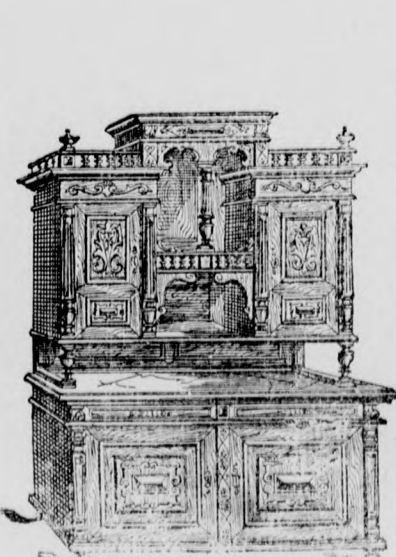
Díszes gyászkocsi és lovak a szükség és dolgokkal felszerelve bármely időben rendelkezésre állanak

*****

A mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő, saját gyártmányu nagy

= butorraktáromban =

ebédlő, háló, szalon, előszoba és konyhaberendezések készen kaphatók, melyeknek tartósságáért 1 évi jótállást vállalok.

CZIGLÉNYI JÓZSEF

első nagytapolcsányi épület, butor, díszmű-
asztalos-mester és
temetkezési intézet
tulajdonos

NAGY-TAPOLCSÁNYBAN

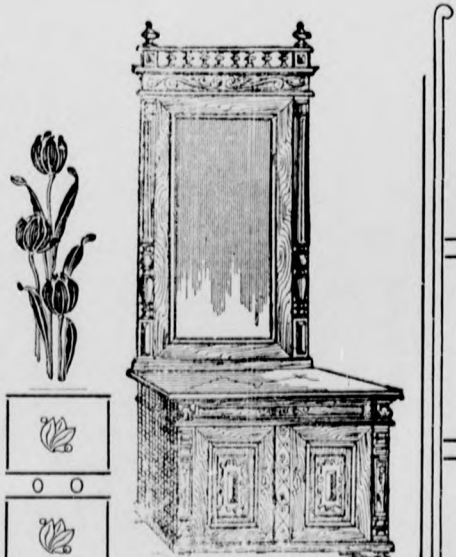
Korosi-utca 155. sz. (Saját ház)

Alapított 1881-ben

Már 22 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő első nagytapolcsányi

temetkezési intézetemben

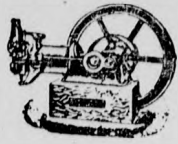
kész fa- és érczkoporsókat, ugyszintén mindennemű temetkezési cikkeket igen kedvező feltételek mellett ajánlok.

Budapesti malomépítészet és gépgyár

PODVINECZ ÉS HEISLER

BUDAPEST, VACZI-UT 14/V.
GYÁRT:

**BENZIN MOTOROKAT ÉS
BENZIN LOKOMOBILOKAT**
szelepes vezényművel 2-50 lóerőig.

Megbízható képviselők kerestetnek

REICH L. FIAI

Üveggyárosok, cs. és kir. udvari szállítók

BUDAPEST, VII. ker., Lövéldetér 2. szám.

Ajánlják legjobb minőségben gyártott Syphon- és gázpalackokat legolcsóbb árak mellett és pedig:

1 Láda kb. 200 drb. 16 uncziás sima, fehér v. világos kék (aquamarin) színű Syphonpalackot talppal vagy talp nélkül: 62 korona
1 Láda kb. 200 drb. gázsepalackot gummigyűrűvel és üveggyűrűvel ellátva, fehér vagy világos kék (aquamarin) színű, magas vagy alacsony alak: 52 korona

Szállítás a csomagolást beleértve, budapesti pályaudvarig bérmentve, készpénzfizetés ellenében 2% scontó — 10 láda rendelés után 5% rabatt. Más nagyságúak és különféle állatunk törvényesen védett alakokat megfelelően oltósan szállítunk. Préselt irások vagy cégvényéseknél csak az elkészítési önköltséget számítjuk, ellenben az alak és kísérlet költség nem számítatik. Megjegyzük még, hogy megvizsgált 20 légtör nyomású Syphonpalackunk Magyarországon csak kizárólagosan közvetlen a mi gyárunkból szerezhetők be.

Lohr Mária (ezelőtt Kronfus) csipke-, vegyészeti-, tisztító- és műfestő-intézete

BUDAPEST, VIII. Baross-u. 85.

Fiókok: VI. Andrassy-ut 16. — VIII. József-körút 2. — IX. Calvin-tér 9. — V. Harminczad-utca 3. — VI. Teréz-körút 39.

Tanningene a legkedveltebb és legolcsóbb hajfestő szer sötétszőke, barna és fekete. Ára 5 kor.

A szájak és fogaknak legeslegjobb az **OSAN** K. 1.76 és 88 fill.

Czerny-féle keleti **RÓZSATEJ** a legjobb és legolcsóbb szepítő szer. 1 üveg ára 2 korona. Ehhez hygien. baizaam-szappan 60 fillér.

Főszékhely: Czerny J. Anton, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.

Tudósítás! Van szerencsém a t. gazda közönségnek ezennel tudomására adni, hogy a fenséges Oldenburg hercegnő tulajdonát képező brogyáni burgonya keményítő-gyárat bérbe vettük s a gyártáshoz szükséges burgonyákat azonnali vagy későbbi szállításra jó áron megvesszük. **Koromzay** és Társai fiókja Brogyán

Alapított: 1858.

Alapított: 1858.

Platzko Gyula

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv- és papirkereskedés Nagy-Tapolcsány.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét a legújabb mintájú betűkkel bőven ellátott s a legmagasabb igényeknek megfelelő

KÖNYVNYOMDÁMRA

felhívni. — Béli és esküvői meghívók, eljegyzési kártyák, körlevelek, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok, takarékpénztári zárszámadások, névjegyek, gyászlapok, stb. a legjutányosabb árak mellett, díszes és elegáns kivitelben készülnek.

A t. jegyzőségek és hivatalok figyelmébe ajánlom nagy nyomtatvány-raktáramat, honnan vidéki megrendelések is a legpon-
tosabban teljesíttetnek.

E helyen ajánlom dusan felszerelt könyv-, papir-, író- és rajzkereskedésem. Nagy választék ima-, üzleti és iskolakönyvekben, valamint szépirodalmi művekben.

Magamat ismétlen is a nagyrabecsült közönség b. figyelmébe ajánlva, maradok teljes tisztelettel

PLATZKO GYULA.

!!! Ezüstéremmel kitüntetve !!!

!!! Ezüstéremmel kitüntetve !!!

RAJCSÁNYI VILMOS NY.-ZSÁMBOKRÉT

NYERGES (WAGEN-SATTLER).

A pozsonyi 1903. évi mezőgazdasági kiállításon az általam készített új kocsik ezüst éremmel lett kitüntetve.

!! Pártoljuk a hazai ipart !!

A pozsonyi kiállításon kitüntetett kocsikból sok utánrendelés tételén, azok nálam mindig megtekinthetők.

Nyerges üzletem a legmodernebb eszközökkel van berendezve s így a legszebb és legjobb munkákat is előállíthatom.

Műhelyemben a legrövidebb idő alatt készülnek mindennemű kocsik, festő és fényezési munkák, ugyszintén bevonások.

MAGYAR IPAR

Következően felsorolt saját készítményű jó minőségű áruinknak **árjegyzékét** attekintésre **ajánljuk.**

1 arb. bécsi piros paplan	1 frt 80
1 " bordon	2 " 80
1 " Satin Chachmir paplan	3 " 80
1 " atlasz Cachmir paplan	4 " 50
1 " selyem atlasz	4 " 50
3 részű volin matrasz	7 " —
3 " Crin de afrique	10 " —
1 " szőr	14 " —
3 " szőr	2 " 20
1 szalmazsák letűzve	5 " 50
1 drb. acél sodrony ágybetét	15 " —
1 " párnázott ruganyos matrasz	10 " —
1 összehajtható vaságy tengerifü matratzal	1 " 50
1 drb. flanel takaró	5 " 50
1 asztal, 2 ágyterítő	—

Gichner Mór és Testvére BUDAPEST
Üllői-út 3. sz.
1902. augusztus hó 1-től IV., Muzéum-körút 27.

DEHMAL KÁROLY
zongora-gyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok
raktára és kölcsönző-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár
KRAYER E. és T^a
József főherceg udvari szállítója,
a magyar államvasutak és más nagy vállalatok
szállítója
BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

SZABADALMAKAT
ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
PÁSZTOR (TÖRV. BEJ. CZECH)
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 12.
Készítjük szabadalmakat, finanszírozunk
patentügyeket, bejegyztetjük védjegyeket
és márkákat.
FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN

SCHNEID Köhögési tea és hurút por
gyógyszerész-léle
a St. Georgs-gyógyszertárból - Wien V/2
Wimmergasse 33. Orvosi rendelet szerint ké-
szítve. Jótékony hatással bír a lélegző szer-
vekre, nyálkaoldó köhögési inger csökkentő.
a rekedtséget és torok-csiklandozást megszü-
nteti. Por 50 kr., a hozzá való tea 50 kr. Postai
szállítás 20 kr. esomagolási díj portó nélkül.
2 csomagnál kevesebb nem küldetik. — Kérjük,
a Szent György-féle gyógyszertár védjegyét
figyelembe venni, ezen hirdetést pedig kívánni
és megőrizni sziveskedjék

NEUSTEIN FÜLÖP
czukrozott
hashajtó labdaccai
mit már évek óta a legelőkelőbb orvosok, mint has-
hajtó és oldószert ajánlanak, nem gátolják az emészt-
test és teljesen ártalmatlanok. Czukrozott külsejük
végett még gyermekek is szívesen veszik.
Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs, mely 9 dobozot
tart, 100 fill. — 2 kor. 45 fill. előleges
beküldése után 1 tekercs portómentesen küldetik meg.
Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk.
NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszertára
Wien, I., Plankengasse 6.

Vérgyógyítás (Hemopatia). Uj és ere-
deti 15 év óta kipróbált gyógymód, a mely
hazánk és a külföld jobb köreiből általános
elismerésnek örvend. Rendkívüli jó sikerrel
lesz alkalmazva asthma, szív-, gyomor-, hólyag-
és idegbajokban, vér- és bőrbántalmak ellen
és kizárja az elmezavar és szélhűdés beálltát.
A kezelése kellemes, nem gátolja a beteget
napi foglalkozásában és tartós, gyökeres gyó-
gyulást eredményez. E gyógymód megalapítója
Dr. Kovács J. fővárosi orvos, a kinek Buda-
pesten, V., Váci-körút 18. sz. alatt egy, ezen
célra berendezett orvosi rendelő intézete van,
melyet mindazoknak legmelegebben ajánljuk,
a kik a fent elősorolt bajok valamelyikében
szenvednek. Dr. Kovács J. levélben meg-
keresésre készségesen válaszol.

Az gyetlen és leg-
jobbnek ismert haj
és szakál-növesztő
szer hajnövesztésre
és hajkihullás ellen
az arany-éremmel ki-
tüntetett

K o m o g é n
meglepő sikert mu-
tat!

Már rövid használat után a kívánt ered-
mény észlelhető.

Naponta érkezőnek az elismerő iratok, mint
l. „Tekintetességnek legőszintébb köszö-
netemet mondok az Ön kitűnő KOMOGÉN szeré-
ért (theával), amely az én erős hajhullásom
ellen, alig két heti használat után, meglepő
hatást mutatott és a hajnövést aagyan előmoz-
dította. Tiszt.

Mayer Róza.

Próbátégely I. 2 és 4 K., Komogén-Thea 1 K.
a világ minden tájára utánvét, vagy az összeg
előleges beküldése mellett szétküldés direkt a
felfalálótól

Hermine Winter Wien, IX. Grüne-
Thorgasse Nr. 19.

A hajápolásról szóló bármely kérdésre felvilá-
gosítást díjtalanul ad. — Magyarországi főraktár
Török József gyógyszerháza Budapest. — Magyar
levelezés. 1—20v

Polgár Sándor

orvosi mű és kötöszerésznél

Budapest, VII. Erzsébetkörút 50.

Legjutányosabban beszerezhetőek
legjobb hatalmányú sérvkötők összes
betegápolási eszközök és kötszerek
Haskötők, egyenes tartók, orthope-
diái fűzők és járógépek. müláb és
műkéz saját műhelyében a legponto-
sabban készül. Valódi franczi külön-
legességek és óvszerek F. Berguerand
fils párisi gyárából.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fenti címre ügyelni tessenek.

Szőlőlugast

ültessünk minden
ház mellé és kert-
jeinkben föld és
!! homoktalajon !!

Erre azonban nem minden szőlőfaj al-
kalmass, (bár mind kuszó természetű) mert
nagyobbrésze ha megnő is, termést nem hoz,
ezért sokan nem értek el eredményt eddig.
Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok
bőven ellátják házukat az egész szőlőérés
idején a legkitűnőbb muskotály és más edes
szőlőkkel.

b szőlő hazánkban mindenütt megterem-
s nincsen oly ház, melynek fala mellett a
legcsékélyek gondozással felnevelhető nem
volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek,
kerítéseknek stb. a legremekebb disze, anél-
kül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna
az egyébre használható részekből. Ez a leg-
háládatosabb gyümölcs, mert minden évben
terem. A fajok ismertetésére vonatkozó
színes fénynyomatu katalogus bárkinek in-
gyen és bérmentve küldetik meg, aki címét
egy levelezőlapon tudatja.

Ermelléki első szőlőoltványtelep

Nagy-Kágya, u. p. Szekelyhid.

VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI
RÉSZVÉNYEKRE,
SORSJEGYEKRE, ÁLLAMPAPIROKRA
KÖLCSÖNT
ADUNK, KÉNYVELMES VISSZAFIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT
FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES
HECHT BANKHÁZ
BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 6.

Legfelsőbb helyen engedélyezett

„Duna” biztosító-társaság

vezérigazgatóság-irodák Bécsben: Schottenring, Wipplingerstrasse

36/38 saját palotájában.

Magyarországi igazgatóság Budapest VI. Andrászi ut 6. sz.

Elfogad biztosításokat a következő ágazatokra, a legolcsóbb díjté-
telek és a legliberálisabb feltételek mellett és pedig:

Az ember életére,

Tűz,

Jég,

Szállitmányok

Üveg és betörés ellen.

Kerületi főügynökség **Klein Viktor** urnál,

Nagy-Tapolcsányban.